

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 25, 2017

Nummer 25, 2017

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:1667](#) 14-06-2017

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:2547](#) 08-06-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:1612](#) 07-06-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:1611](#) 24-05-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:1643](#) 28-02-2017

Rechtbank

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2017:3166](#) 14-06-2017

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 23-03-2017

A.-M.V/Finland

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Er is een kort geding voor nodig om de moeder te laten meewerken aan de aanwezigheid van de 13-jarige dochter bij de kerkelijke bruiloft van de vader met zijn nieuwe partner.

De vader vordert in kort geding dat de voorzieningenrechter de moeder veroordeelt om mee te werken aan het laten bijwonen van de 13-jarige dochter van de kerkelijke bruiloft van de vader met diens echtgenote.

De voorzieningenrechter overweegt dat een huwelijk van één van de beide ouders een belangrijke dag is in het leven van een kind en dat het hier slechts gaat om de afwezigheid van school van één dag. De moeder heeft ter zitting desgevraagd verklaard dat het de verwachting is dat de dochter overgaat naar havo 2. Het is de voorzieningenrechter ook anderszins niet gebleken dat zij de schooldag absoluut niet kan missen. Het is prettig voor de dochter dat ze de avond voor de grote dag alvast bij het gezin van de vader is, zodat zij op de vrijdagochtend reeds ter plekke is als de voorbereidingen aanvangen. Voorts acht de voorzieningenrechter het van belang dat zij 's nachts na het feest bij de vader kan blijven slapen en dat zij de volgende ochtend als gezin gezamenlijk kunnen ontbijten om de voorgaande dag met z'n allen te kunnen bespreken en af te sluiten.

De voorzieningenrechter begrijpt dat het vervelend is dat de moeder juist in dit weekend ook het door haar gestelde weekendje weg gepland had met de dochter, doch is van oordeel dat dit niet doorslaggevend is, nu de (kerkelijke) huwelijkssluiting van de vader een eenmalige en unieke gebeurtenis is en een bezoek aan Amsterdam niet. De voorzieningenrechter veroordeelt de moeder dan ook tot medewerking aan de aanwezigheid van de 13-jarige dochter bij de kerkelijke bruiloft van haar vader met zijn nieuwe partner.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 14-06-2017

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2017:3166

Zaaknummer: C/05/320744 KG ZA 17-247

RECHTSPRAAK

Spoedmachtiging gesloten uithuisplaatsing voor de duur van vier weken. Geen nieuwe of aanvullende instemmingsverklaring van de gedragswetenschapper. Spoedmachtiging uithuisplaatsing wordt vernietigd voor zover het betreft de duur.

De kinderrechter heeft op 2 maart 2017 een spoedmachtiging gesloten jeugdhulp verleend ten aanzien van de minderjarige met ingang van 2 maart 2017 voor de duur van vier weken. Daarbij is bepaald dat de minderjarige en zijn moeder op 6 maart 2017 zullen worden gehoord. Het verzoek van de gecertificeerde instelling (GI) tot een machtiging gesloten jeugdhulp zou behandeld worden op 27 maart 2017. Die machtiging is verleend met ingang van 30 maart 2017 tot uiterlijk 30 mei 2017. Voor het overige is het verzoek aangehouden met de bepaling dat het verhoor van betrokkenen op 18 mei 2017 zal plaatsvinden.

De moeder heeft verzocht de beschikking van 6 maart 2017 te vernietigen, omdat de gedragswetenschapper de minderjarige niet kort voor de zitting van 6 maart 2017 heeft onderzocht. Het hof stelt voorop dat de kinderrechter bij beschikking van 2 maart 2017 een spoedmachtiging gesloten jeugdhulp ten aanzien van de minderjarige heeft verleend met ingang van 2 maart 2017 voor de duur van vier weken. Deze beschikking verliest ingevolge artikel 80 lid 3 Rv haar kracht na verloop van twee weken, tenzij de belanghebbenden binnen deze termijn in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken. De kinderrechter heeft binnen twee weken na afgifte van de spoedmachtiging partijen op de zitting van 6 maart 2017 gehoord. Het hof begrijpt dat dit verhoor niet heeft geleid tot een andere beslissing en dat de kinderrechter de spoedmachtiging voor vier weken in stand heeft gelaten.

Het hof ziet zich voor de vraag gesteld of de moeder in hoger beroep kan opkomen tegen de uitspraak van de kinderrechter van 6 maart 2017. De moeder stelt dat de kinderrechter op die datum ten onrechte de spoedmachtiging van 2 maart 2017 heeft bekrachtigd. Naar het oordeel van het hof is er geen sprake van een separate beslissing waartegen kan worden opgekomen. De juridische grondslag voor de gesloten spoedplaatsing van de minderjarige voor de periode van 2 maart tot en met 30 maart 2017 vormt de spoedmachtiging van 2 maart 2017. Het hof begrijpt de stelling van de moeder aldus dat zij van mening is dat de spoedmachtiging van 2

maart 2017 wat betreft de periode na 6 maart 2017 moet worden vernietigd, omdat de gedragswetenschapper de minderjarige voor de hoorzitting van 6 maart 2017 in persoon had kunnen en moeten onderzoeken.

Op grond van artikel 6.1.3 lid 1 Jeugdwet (Jw) kan de kinderrechter, indien een machtiging niet kan worden afgewacht, op verzoek een spoedmachtiging verlenen om een jeugdige, met inachtneming van artikel 6.1.2 lid 3 Jw in een gesloten accommodatie te doen opnemen en te doen verblijven. Ingevolge artikel 6.1.3 lid 3 Jw heeft een spoedmachtiging gesloten jeugdhulp de instemming van een gekwalificeerde gedragswetenschapper die de jeugdige met het oog daarop kort tevoren heeft onderzocht, tenzij onderzoek feitelijk onmogelijk is.

Uitgangspunt is derhalve dat voor het verlenen van een spoedmachtiging de instemming van een gedragswetenschapper vereist is. De vraag wanneer zich een uitzondering voordoet dat die instemming achterwege kan blijven omdat onderzoek feitelijk onmogelijk is, is afhankelijk van de omstandigheden van het geval. Niet in geschil is dat de minderjarige in de periode voorafgaande aan de afgifte van de spoedmachtiging weggelopen was, zodat een gesprek tussen de gedragswetenschapper en de minderjarige op dat moment niet mogelijk was. Niet bestreden is echter dat de minderjarige voor de hoorzitting van 6 maart 2017 al vier dagen in de accommodatie voor gesloten jeugdhulp verbleef, zodat niets eraan in de weg stond om de minderjarige vóór de hoorzitting in persoon te bezoeken en de vrijheidsbenemende maatregel met de minderjarige te bespreken. Gelet op het ingrijpende karakter van de gesloten plaatsing is het hof van oordeel dat nu op de hoorzitting de minderjarige alweer enkele dagen in beeld was, een persoonlijk onderzoek van de minderjarige door de gedragswetenschapper had moeten plaatsvinden. Dat later alsnog een gesprek tussen de gedragswetenschapper en de minderjarige heeft plaatsgevonden, hetgeen heeft geresulteerd in de instemmingsverklaring van 26 maart 2017 die voor de zitting van 27 maart 2017 is overgelegd, doet hieraan niet af.

Het hof vernietigt de spoedmachtiging wat betreft de duur. Die beschikking is met ingang van 6 maart 2017 vervallen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 14-06-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:1667

Zaaknummer: 200.213.552/01 en 200.214.109/01

RECHTSPRAAK

Alimentatie na het 21ste levensjaar op grond van echtscheidingsconvenant. Hof wijst de zaak terug naar de rechtbank na uitleg van het convenant.

De vader is, toen zijn dochter 21 werd, opgehouden met de betaling van alimentatie aan haar. De rechtbank heeft op verzoek van de dochter en haar moeder in het dictum vastgesteld dat de vader gehouden is tot (door)betaling van de onderhoudsbijdrage na het 21ste jaar en verder heeft de rechtbank de zaak aangehouden om partijen in de gelegenheid te stellen financiële bescheiden over te leggen ten behoeve van de vaststelling van de onderhoudsbijdrage.

De vader is in hoger beroep gegaan van de overweging van de rechtbank dat voldaan is aan artikel 1 sub e van het echtscheidingsconvenant. Dit artikellid luidt:

‘Wanneer de dochter ouder is dan 18 jaar en nog behoefte heeft aan alimentatie in de zin van de wet, loopt de alimentatieverplichting van de man door tot aan de 21-jarige leeftijd van de dochter, met uitzondering van de situatie dat zij is gehuwd of samenwoont als ware zij gehuwd. Wanneer de dochter na het bereiken van de 21-jarige leeftijd een opleiding/studie volgt en alsdan niet, althans niet geheel zelf in haar kosten van levensonderhoud en/of studie kan voorzien, verplichten partijen zich ten opzichte van elkaar inzage te geven in de hoogte van ieders inkomen en vervolgens naar evenredigheid bij te dragen in de kosten van levensonderhoud c.q. studie van de dochter.’

Het hof overweegt dat er na het bereiken door een kind van de leeftijd van 21 jaar niet langer zonder meer een wettelijke onderhoudsverplichting van de ouders jegens dat kind bestaat. Op grond van artikel 1:392 lid 1 BW kan een verplichting tot het verstrekken van levensonderhoud van ouders aan hun kinderen van 21 jaar en ouder door de rechter worden aangenomen, maar uitsluitend – zo volgt uit lid 2 – in het geval sprake is van behoefte aan de zijde van deze kinderen. Daarnaast kan er evenwel ook een verplichting tot het verstrekken van levensonderhoud, waartoe ook de studiekosten behoren, bestaan als dit door de betrokkenen is overeengekomen. Partijen verschillen van mening over de vraag of artikel 1 sub e van het echtscheidingsconvenant aldus moet worden uitgelegd dat de vader in de huidige omstandigheden ook na het 21ste levensjaar van de dochter op grond van de genoemde

bepaling in het convenant gehouden is tot betaling van een maandelijkse onderhoudsbijdrage aan de dochter.

Met de rechtbank is het hof van oordeel dat uit de bewoordingen van artikel 1 sub e van het convenant en uit voormelde feiten en omstandigheden ten tijde van het sluiten van het convenant genoegzaam volgt dat de ouders bij het aangaan van het convenant hebben beoogd de verplichting op zich te nemen om onder de in de desbetreffende bepaling genoemde condities naar evenredigheid van ieders inkomen een bijdrage te betalen in de kosten van levensonderhoud en/of studie van de dochter na haar 21-jarige leeftijd. Het hof is derhalve van oordeel dat de ouders op grond van deze bepaling gehouden zijn tot betaling van een maandelijkse bijdrage aan de dochter na haar 21ste levensjaar in zoverre als de dochter, gelet op alle omstandigheden, waaronder het feit dat zij een hbo-dagstudie volgt, redelijkerwijs niet in staat kan worden geacht in haar eigen kosten van levensonderhoud en studie te voorzien. Het hof verwerpt dan ook het standpunt van de vader dat in het onderhavige geval de aanspraken van de dochter getoetst dienen te worden aan het bepaalde in artikel 1:392 lid 2 BW. Het gaat hier, gelet op de tekst van het convenant, om de door de ouders voorziene situatie dat de meerderjarige nog studeert, en haar eigen verdien capaciteit moet dan ook in dat licht worden beoordeeld. Nu de rechtbank echter zonder meer heeft vastgesteld dat de vader aan de dochter een bijdrage dient te – blijven – betalen, is die beslissing voorbarig. De rechtbank dient immers eerst nog vast te stellen of en in hoeverre er bij de dochter naast eigen inkomsten behoefte is aan een aanvullende bijdrage en daarna, zo nodig, de draagkracht van ieder van de ouders te beoordelen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 08-06-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:2547

Zaaknummer: 200.193.720_01

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie. Vader ontvangt uitkering krachtens de Participatiewet, de moeder ook. Vader ontbreekt het daarom aan draagkracht om kinderalimentatie te betalen, ook de minimumbijdrage van € 25 per maand.

Tussen partijen is in hoger beroep de kinderalimentatie in geschil. De vrouw stelt dat het gegeven dat de man op bijstandsniveau leeft er niet toe kan leiden dat hij geen draagkracht heeft om een, in overeenstemming met de aanbevelingen van de Expertgroep Alimentatienormen, minimumbijdrage van € 25 per maand te leveren. De man heeft verweer gevoerd.

Het hof stelt voorop dat op grond van het bepaalde in artikel 1:404 lid 1 BW beide ouders verplicht zijn om naar draagkracht te voorzien in de kosten van verzorging en opvoeding van hun minderjarige kinderen. Daarbij geldt als uitgangspunt – zoals opgenomen in het rapport van de Expertgroep Alimentatienormen – dat de onderhoudsplichtige ouder voor zichzelf wel ten minste het bestaansminimum moet behouden. Dit bestaansminimum wordt bepaald door de bijstandsnorm, waarmee wordt bedoeld het bedrag dat de onderhoudsplichtige ouder bij afwezigheid van eigen middelen van bestaan als bijstandsuitkering zou ontvangen. De bijstandsnorm en de andere relevante lasten (al dan niet forfaitair berekend) vormen tezamen het draagkrachtloos inkomen (het deel van het inkomen dat geen draagkracht oplevert). Niet in geschil is dat de man slechts een uitkering krachtens de Participatiewet naar de norm voor een alleenstaande ontvangt. Hieruit volgt naar het oordeel van het hof dat het de man aan draagkracht ontbreekt voor het leveren van een aandeel in de kosten van de minderjarige. Het hof overweegt ten overvloede dat met het kindgebonden budget dat de vrouw ontvangt naast haar uitkering krachtens de Participatiewet tegemoet wordt gekomen in de kosten van de minderjarige, zodat ook zij voor zichzelf ten minste het bestaansminimum behoudt.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 07-06-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:1612

Zaaknummer: 200.199.383/01

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Vrouw kan in haar eigen behoefte voorzien. Zij heeft niet voldaan aan de op haar rustende inspanningsverplichting om haar werkzaamheden uit te breiden. Terugbetaling van te veel ontvangen partneralimentatie.

Tussen partijen is in hoger beroep in het kader van de partneralimentatie onder meer de behoefte van de vrouw in geschil. De vrouw stelt dat de rechtbank de partneralimentatie ten onrechte op nihil heeft gesteld. De vrouw stelt dat er wel degelijk sprake is van lichamelijke en psychische beperkingen die maken dat zij niet in staat is om in haar eigen levensonderhoud te voorzien. De man heeft dit betwist. Naar het oordeel van het hof heeft de vrouw niet aannemelijk gemaakt dat zij zich in redelijkheid niet voldoende inkomsten tot levensonderhoud kan verwerven. Van lichamelijke of psychische beperkingen waardoor de vrouw niet in staat zou zijn om meer dan acht uur per week te werken en aldus volledig in haar eigen behoefte te voorzien, is het hof niet, althans onvoldoende, gebleken. Uit een in 2012 bij de vrouw afgenomen psychologisch onderzoek blijkt dat bij de vrouw destijds sprake was van 'sterk wisselende mogelijkheden/verlies van mogelijkheden < 3 maanden - 1 jaar'. De periode van drie maanden tot een jaar is inmiddels ruimschoots verstreken en de vrouw heeft niet aangetoond dat zij nog steeds met psychische klachten kampt die leiden tot een verminderde verdien capaciteit. Het feit dat de vrouw zich sinds kort weer tot een psycholoog heeft gewend en deelneemt aan een hulpverleningsgroep is onvoldoende om een verminderde verdien capaciteit aan te nemen.

Het hof is voorts van oordeel dat de vrouw niet heeft aangetoond dat zij heeft voldaan aan de op haar rustende inspanningsverplichting om haar werkzaamheden uit te breiden en aldus in haar eigen levensonderhoud te voorzien. De vrouw heeft slechts een zeer beperkt aantal sollicitatiebrieven in het geding gebracht. Dat de kansen van de vrouw op de arbeidsmarkt gelet op haar leeftijd en opleidingsniveau wellicht gering zijn, ontslaat haar niet van de verplichting zich in te spannen om een betrekking te vinden waarmee zij aanvullend inkomen kan verwerven.

Tegen de door de rechtbank bepaalde ingangsdatum van 1 februari 2016 heeft geen van

partijen een grief gericht. Daardoor is in beginsel een terugbetalingsverplichting van de vrouw ontstaan. De vraag die voorligt is of die terugbetalingsverplichting van de vrouw onder de omstandigheden van het geval in redelijkheid kan worden aanvaard. Niet in geschil is dat de vrouw een overbedelingsvergoeding heeft ontvangen van € 71.925,98. De vrouw heeft met stukken onderbouwd dat zij daarvan € 25.328,47 heeft moeten uitgeven. De vrouw heeft echter op geen enkele wijze aangetoond hoe zij de rest van de overbedelingsvergoeding heeft aangewend, noch aangetoond dat zij het hele bedrag heeft opgesoupeerd. De vrouw heeft aldus niet aannemelijk gemaakt dat zij de te veel ontvangen alimentatie niet uit haar vermogen terug kan terug betalen en dat aldus in redelijkheid een terugbetalingsverplichting van de vrouw niet kan worden aanvaard (zie ECLI:NL:HR:2017:871). De vrouw is daardoor gehouden het te veel ontvangene aan de man terug te betalen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 24-05-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:1611

Zaaknummer: 200.198.998/01

RECHTSPRAAK

Achterstallige partneralimentatie voor gewezen echtgenote uit eerder huwelijk van de man verknochte schuld? Hof vindt van niet. Ook geen reden om af te wijken van draagplichtigheid van ieder voor de helft.

De vrouw is onder meer in hoger beroep gekomen van het oordeel van de rechtbank dat partijen de schuld van de man aan achterstallige partneralimentatie voor de eerdere echtgenote van de man ieder bij helfte dienen te dragen. De vrouw stelt – primair – dat die schuld verknocht is aan de man en – subsidiair – dat het in strijd met de maatstaven van redelijkheid en billijkheid is dat zij voor de helft van die schuld draagplichtig is. Zij betwist ten slotte de hoogte van de schuld.

Het hof stelt voorop dat naar de hoofdregel van artikel 1:94 lid 2 en 5 BW de gemeenschap alle goederen en schulden van de echtgenoten omvat. Voor een uitzondering op deze hoofdregel op grond van artikel 1:94 lid 3 BW in verband met verknochtheid is slechts plaats in uitzonderlijke gevallen. Hetgeen de vrouw in dit verband heeft aangevoerd – dat deze schuld een hoogstpersoonlijk karakter heeft, dat maatschappelijke opvattingen zich ertegen verzetten dat de schuld in de gemeenschap valt en dat zij in het huwelijk geen voordeel heeft genoten van die schuld – is naar het oordeel van het hof onvoldoende om de schuld als verknocht aan te merken.

In artikel 1:100 lid 1 BW is bepaald dat de echtgenoten ieder een gelijk aandeel in de ontbonden huwelijksgemeenschap hebben, zodat een gemeenschapsschuld door de echtgenoten gezamenlijk – ieder voor de helft – wordt gedragen. Wat betreft het subsidiaire standpunt van de vrouw is het hof van oordeel dat de vrouw onvoldoende bijzondere feiten en omstandigheden heeft aangevoerd die met zich brengen dat in dit geval dient te worden afgeweken van de hoofdregel van artikel 1:100 BW. De vrouw wist dat de man een onderhoudsplicht had jegens zijn eerdere echtgenote en door – na een geregistreerd partnerschap – met de man te huwen in gemeenschap van goederen wist zij (dan wel behoorde zij te weten) dat een eventuele schuld wegens achterstallige alimentatie tot de huwelijksgoederengemeenschap zou (gaan) behoren.

Dit brengt mee dat het hof geen aanleiding ziet om af te wijken van het uitgangspunt dat ieder

voor de helft draagplichtig is voor voormelde schuld.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 28-02-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:1643

Zaaknummer: 200.176.922/01

RECHTSPRAAK

A.-M.V/Finland

Recht om verblijfplaats te bepalen. Persoon met verstandelijke beperking. VRPH. Reikwijdte privéleven artikel 8 EVRM. Artikel 2 van het Vierde Protocol EVRM. Beslissing over verblijfplaats en over de personen bij wie betrokkene zou verblijven. Beslissing door mentor in belang van de betrokkene. Verzoek tot correctie van mentors beslissing. Zorgvuldige besluitvorming waarbij klager werd betrokken. Geen verdragsschending.

Klager heeft een verstandelijke beperking. Toen klager elf jaar oud was, werd hij – samen met zijn twee broers – opgevoed door pleegouders. Zij woonden in het zuiden van Finland, op vijftig kilometer afstand van zijn ouders. Vijf jaar later verhuisden de pleegouders met hun pleegkinderen naar het noorden toe. Klager volgde onderwijs in een reguliere school, wel met ondersteuning vanwege zijn beperkingen. De pleegouders en klager waren voornemens klager naar beroepsonderwijs te laten gaan, maar de gecertificeerde instelling wilde hem naar een speciaal-onderwijsinstelling toesturen, wederom in het zuiden van het land. De gecertificeerde instelling was niet gecharmeerd van het feit dat de pleegouders belangrijke beslissingen over klagers leven en onderwijs hadden genomen zonder de gecertificeerde instelling daarin te kennen. Tegen de plaatsing in het zuiden wendden de pleegouders rechtsmiddelen, maar tevergeefs. Klager werd geplaatst in een kindertehuis in het zuiden. Een jaar later werd hij meerderjarig. Hij volgde beroepsonderwijs en er werd een mentor benoemd die bevoegd was om beslissingen over hem te nemen over zaken die geen betrekking hadden op zijn persoon (vermogensrechtelijke zaken). Een maand later werd de mentor ook benoemd om klagers persoonlijke beslissingen namens hem te nemen.

De pleegouders wilden dat klager weer bij hen kwam wonen, in het noorden van het land. Klager beschouwde de pleegouders als zijn werkelijke familie. De mentor plaatste klager echter in een instelling voor personen met geestelijke beperkingen en deze beslissing hield stand bij de rechtbank. De rechtbank baseerde haar beslissing op medische gegevens en op een psychologisch rapport over klager en oordeelde dat klager beter af was in het zuiden waar

er meer opleidings- en beroepsmogelijkheden waren dan in het noorden van het land bij zijn bejaarde pleegouders. Hij mocht ze wel bezoeken tijdens vakanties. Vervolgens startte klager een procedure om de beslissing van de mentor ongedaan te maken, maar dit verzoek werd afgewezen. De rechtbank overwoog dat klager het verstand had van een kind tussen zes en negen jaar en onvoldoende inzicht had in de keuzes die hij wilde maken en de gevolgen daarvan. Hij was bovendien gemakkelijk te beïnvloeden en werd mogelijk daadwerkelijk door de pleegouders beïnvloed. Bij de pleegouders was de reisafstand naar school en terug bijna tachtig kilometer in iedere richting. Klager zou het niet volhouden. Tegen de beslissing van de rechtbank ging klager in beroep. Bij het hof voerde hij aan dat hij een constitutioneel recht had om zijn verblijfplaats te bepalen. De beslissing van de rechtbank hield stand bij het hof.

Inmiddels is klager 25 jaar en leeft hij in een stad in het zuiden, conform de keuze van de mentor. Ondanks dat hij daar een huis heeft, werk en een vriendin, blijft hij beweren dat hij liever bij zijn pleegmoeder in het noorden van het land zou willen wonen. Het EHRM duidt als kern van de zaak dat aan klager – door de beslissingen van de mentor – het recht is ontnomen om zijn verblijfplaats te bepalen. Hoewel door klager niet wordt aangevoerd dat hij slachtoffer is van discriminatie, onderzoekt het EHRM de zaak vanuit het oogpunt van discriminatie op grond van zijn geestelijke beperking. Het EHRM brengt in herinnering dat de beoordelingsmarge van de staat in het bijzonder beperkt is, daar waar de fundamentele rechten van mensen wordt beperkt die van oudsher achtergesteld zijn (mensen met een geestelijke handicap). Door structurele en langdurige bevooroordeldheid zijn mensen met een geestelijke beperking uitgesloten van de samenleving. Er was in het verleden sprake van een stereotiepe benadering, zonder aandacht te hebben voor hun individuele behoeften, memoreert het EHRM. In zijn zoektocht naar een gemeenschappelijke benadering van de lidstaten verwijst het EHRM naar het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (VRPH) en enkele documenten van de Raad van Europa. Hoofdzakelijk is klagers privéleven in geding, niet zijn familieleven. Artikel 8 EVRM heeft betrekking op de identiteit, het recht op zelfbeschikking, de morele en fysieke integriteit, het onderhouden van relaties en het beschikken over een vaste plaats in de samenleving. Het EHRM overweegt dat door klager het recht te ontfemen om zijn verblijfplaats te bepalen een inmenging in zijn recht op respect voor zijn privéleven is gedaan. Het EHRM onderzoekt vervolgens of de besluitvorming die heeft geleid tot de beperking in klagers recht eerlijk was en met de nodige waarborgen omkleed. Het EHRM overweegt dat in het Finse recht de bevoegdheid van de mentor om de beslissing te nemen slechts aanwezig is indien aan de voorwaarde is voldaan dat de betrokken niet zelf in staat is om zelf de beslissing te nemen. In de nationale procedure werd op zorgvuldige wijze nagegaan in welke mate klager in staat was om zijn situatie te begrijpen en daarover beslissingen te nemen. Daaruit bleek dat klager op het niveau functioneerde van een zes- tot negenjarig kind. Het EHRM stelt vast dat de beslissing tot ontnemen van klagers

beslissingsbevoegdheid niet is genomen op grond van zijn handicap, maar naar aanleiding van een zorgvuldig onderzoek en het toepassen van een oplossing die op hem is afgestemd. Klager was in alle instanties betrokken bij de besluitvorming en de beslissingen van de mentor waren onderwerp van een kritische toetsing door de rechterlijke instanties. De beperking was verenigbaar met klagers algemeen welbevinden, aldus het EHRM. Er is dus schending van artikel 8 EVRM noch artikel 2 van het Vierde Protocol EVRM. De beslissing is unaniem.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 23-03-2017

Zaaknummer: 53251/13